

QGIS - Ground radiation monitoring

(pracovní název)

Funkce:

Nástroj, který ze vstupní interpolované mapy dávkových příkonů extrahuje data do naplánovaných tras monitorování (bodová nebo liniová data - trasa chůze/jízdy) a vypočítá obdrženou dávku (postup dodá SÚRO, nejde o nic složitého) pro danou trasu při určité zadané rychlosti, případně i jednoduché statistiky - max a min dávkový příkon pro trasu, délku trasy a čas.

Licence:

- počítá se se standardní licencí GNU GPL, jako mají všechny pluginy QGIS, tj. bude možné uvolnit plugin do veřejného repozitáře QGISu a též to umožní využití kódu z jednotlivých už hotových pluginů

https://plugins.ggis.org/

testovací data z databáze Safecast jsou licencována jako "CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication" - tj. lze je veřejně dát k dispozici i sdílet

Primární uživatel:

Státní ústav radiační ochrany, v. v. i. Bartoškova 1450/28, 140 00 PRAHA 4 - Nusle www.suro.cz

Vstupní data:

1) Interpolovaná mapa dávkového příkonu

 testovací data poskytneme, s ohledem na využití půjde nejspíš o měření z občanské sítě Safecast pro oblast Černobylu nebo Fukushimy - ukázka:

http://safecast.org/tilemap/?y=37.423&x=140.993&z=12

(SÚRO zajistí testovací data - jak mapu dávkového příkonu, tak případně i trasy)

 vstupní data - dávkový příkon - např. microGy/h, nanoGy/h nebo microSv/h, nanoSv/h

Pozn.: v jednodušší variantě to lze pojmout tak, že vstupní mapa bude vždy např. microGy/h (tj. přepočet zajistí GIS pracovník SÚRO), ale pokud by byla ochota a čas, může být nastavení jednotky a přepočet součástí pluginu

2) Trasy monitorování

souřadnicový systém WGS84 EPSG:4326 (tj. klasické souřadnice jako z GPS apod.)

offline data tras

- vzhledem k tomu, že QGIS nemá plánovač tras, tak by bylo ideální, kdyby plugin vzal jakoukoliv bodovou vrstvu podporovanou GDAL, s tím, že bychom tak mohli použít např. KML z Google plánovače tras (případně předem připravenou), ale i třeba GPX z GPS loggeru z dříve projeté trasy
- offline varianta je nezbytná, v případě mimořádné události typu havárie JE
  Fukushima často nefunguje internet

online plánování tras

 v závislosti na ambicích, nebo pro případné rozšíření později by případně šlo uvažovat o vestavěném plánovači tras - asi nejlépe přes OSM (protože google často mění API) - možná by šlo využít stávající pluginy jako zdroj části kódu:

Plugin: Routes and Zones

Plugin RaZ is a wrapper for standard network analysis library in QGIS. Allows you to calculate a routes and zone of transport accessibility from one set of points to another set of points. http://plugins.ggis.org/plugins/raz/

Shortest Path Analysis with Online Routing Mapper Plugin

https://cbsuygulama.wordpress.com/2015/11/05/shortest-path-analysis-with-online-routing-mapper-plugin/

Online Routing Mapper

http://plugins.qgis.org/plugins/OnlineRoutingMapper/

Zpracování dat:

1) Uživatel načte do QGISu interpolovanou mapu dávkových příkonů (primární předpoklad formátu SAGA Grid file podporovaného přímo GDAL, ale pokud to nebude mít problém s jinými formáty - GeoTif nebo Esri ASC grid, tak to bude super).

Interpolovanou mapu připraví GIS pracovník SÚRO, není potřeba implementovat interpolaci do pluginu.

- 2) uživatel načte do QGISu předem připravené trasy pozemního monitorování (auto, pěší) nejspíše ve formátu GPX nebo KML. Pokud bude plugin disponovat funkcí plánovače tras, může provést naplánování odtud.
- 3) v rámci pluginu se zadá vrstva s interpolovanou mapou a vrstva s trasou jízdy/chůze, zadá se rychlost pohybu v km/h a potvrdí se.

Pozn.: předpokládáme, že by bylo příliš komplikované naprogramovat aby plugin používal jinou rychlost v oblasti měst a jinou mimo města. Nebo je toto nějak zohledněné v KML ap. plánovače tras?

- 4) plugin na základě dat z bodu 3) přiřadí hodnoty dávkového příkonu z interpolované mapy bodům plánované trasy, vypočte délku trasy v km, dobu monitorování (zadaná rychlost vs. délka trasy) a zobrazí např. v nějakém widgetu / okénku tyto informace:
- délka trasy
- doba monitorování (s ohledem na zadanou rychlost) ideálně např.:
- "2h 30min / 30km/h"
- maximální a průměrný dávkový příkon (minimální asi není potřeba)
- dávka obdržená za celou trasu

přičemž by bylo dobré, kdyby tyto informace uložil QGIS automaticky i do textového souboru (kódování UTF8, zalamování DOC - CR+LF) s názvem vrstvy trasy - např. v takovémto formátu:

QGIS ground radiation monitoring plugin report

```
Route information
```

route: praha-ostrava.kml monitoring speed (km/h): 30 total monitoring time: 02:30 total distance (km): 85

______

Radiation values

-----

maximum dose rate (nSv/h): 3 000 average dose rate (nSv/h): 550

total dose (Sv): xxx

aby se dalo zpětně snadno tyto informace mezi soubory dohledat.

Výstupní data:

Soubor trasy s přiřazenými dávkovými příkony Soubor - formát holý text - s reportem (stejný název jako soubor dané trasy + nějaká přípona)

Poznámky:

V rámci SÚRO nemáme problém s angličtinou, tak to rovnou koncipujeme anglicky s tím, že by plugin mohly využít i další organizace z oboru. Podpora více jazyků není tedy podmínkou i když je vítaná.

Informační zdroje:

Pecha, P.; Kuča, P.; Češpírová, I.; Hofman, R. Monitorování radiace v časné fázi nehody na jaderném zařízení - analýza všech typů měření použitelných pro korekci modelových předpovědí

http://asim.utia.cas.cz/reporty/2011/HZS_FINAL_po%20zkraceni.pdf

Zpráva o výsledcích činnosti SÚJB při výkonu státního dozoru nad jadernou bezpečností jaderných zařízení a radiační ochranou za rok 2015 https://www.sujb.cz/fileadmin/sujb/docs/zpravy/vyrocni_zpravy/ceske/VZ_SUJB_201 FIN cast II.pdf

ZÓNA 2015 - cvičení SIMULOVANÉ havárie v Temelíně https://www.sujb.cz/aktualne/detail/clanek/zona-2015-cviceni-simulovane-havarie-v-temeline-1/

kontakty:

kontaktní osoba - SÚRO

- podpůrné konzultace týkající se QGISu, konzultace metod zprac. dat, návrh ikon, grafika apod.

Mgr. Jan Helebrant

Odbor havarijní připravenosti, oddělení SVZ a analytické expertní skupiny

Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.

Bartoškova 28, 140 00 Praha

email: jan.helebrant@suro.cz